

Alliantie van **Kracht** tegen Armoede

Een waarde vrij fundament

De kracht van een alliantie zit in het fundament. In de ervaringen, invalshoeken en verhalen van de mensen en organisaties die zich met elkaar verbinden op basis van een gedeelde zorg en een gezamenlijk doel. Door verhalen te delen, kennis uit te wisselen en elkaar aan te vullen, bouwen we aan ons fundament. We maken het sterk, zodat we krachtig naar buiten kunnen treden.

We erkennen de taboes rondom armoede, maar stijgen erboven uit. We denken vanuit kansen en mogelijkheden en laten ons niet beperken door vooroordelen. We zien de mensen met wie we werken, elk van hen. Door oprechte interesse in hun ervaringen, door te luisteren en contact te maken, ontstaat verbinding en saamhorigheid. We worden waarde vrij.

Als mens en als bestuurder van Biblionet Groningen draag ik een waarde vrij fundament een warm hart toe. Het is de kern van het bibliotheekwezen. De bibliotheek ziet, hoort en verbindt mensen. Door onze dienstverlening en programmering bieden we elk mens de kans om zich die vaardigheden eigen te maken die van belang zijn om mee te kunnen doen in de maatschappij.

Dit doen we steeds vaker samen met maatschappelijke partners. Bijvoorbeeld met woningcorporatie Acantus. Samen streven we naar een inclusieve samenleving en vinden allebei dat we hiervoor de wijk in moeten om contacten te leggen en kansen te creëren. Van de boeken die de bibliotheek niet meer gebruikt, verlootten we zestig pakketten onder de huurders van Acantus in Delfzijl. De belangstelling was zo groot, dat Acantus-medewerkers spontaan eigen boeken doneerden, waardoor we uiteindelijk honderd huurders gelukkig konden maken. Bij de overhandiging kregen we een inkijkje in de wereld achter de voordeur. We hoorden verhalen die ons raakten, die we deelden, die onze samenwerking versterkten.

Ik hoop dat we met elk project niet alleen mensen in armoede in hun kracht zetten, maar ook onszelf. Zo bouwen we aan een waarde vrij fundament van de Alliantie van Kracht.

*Rachel van den Hoogen
Directeur-bestuurder Biblionet Groningen*

Onderzoek intergenerationele armoede: **Geld is niet bepalend voor het geluk**

In 2018 startte de RUG het onderzoek naar intergenerationele armoede. Het is weer tijd voor een update.

Ondanks corona hebben we de afgelopen tijd niet stilgezeten. Want juist corona zet het onderzoek weer in perspectief. We vernemen geluiden vanuit de gezinnen en organisaties dat de hulpverlening verandert in tijden van digitaal contact. Ten tijde van sociaal isolement is er vaak behoefte aan contact met organisaties en juist dat is nu niet altijd even makkelijk te organiseren. Corona kan ook invloed hebben op de inrichting van effectieve ondersteuning; onderwijs is (tijdelijk) anders ingericht, laagdrempelige loketten zijn beperkt open.

Ons onderzoek, zowel de cijfers als de verhalen, geven de tijd voor corona weer. We geven bijvoorbeeld antwoord op de vraag: wat vinden families in meergeneratie-armoede belangrijk? En hoe beperkend is die armoede in het bereiken van wat je belangrijk vindt?

Liefde en gezondheid

Niet verrassend: families die langdurig in armoede leven, vinden dezelfde levensgebieden belangrijk als mensen die niet in lang-

Lees verder op pagina 2

Geld is niet bepalend voor het geluk

Vervolg van pagina 1

durige armoede hoeven te leven. Familie is belangrijk, net als gezondheid en mentaal geluk. Minder belangrijk zijn 'leuke dingen doen', 'nieuwe dingen proberen' en (misschien wel opvallend) geld. Vooral de 1e en 3e generatie in armoede geven aan dat geld hun geluk niet bepaalt. Verschillen tussen mannen en vrouwen zijn er ook. Vrouwen vinden bijvoorbeeld liefde van de familie en gezondheid relatief belangrijker dan mannen. Laten we deze verschillen tussen man en vrouw en generaties ook meenemen in de preventie en interventies.

Beperkingen minimaliseren

Armoede beperkt families vooral in praktische zaken zoals 'overall kunnen komen' en 'leuke dingen doen'. Dit zijn ook zaken die ze over het algemeen minder belangrijk vinden, maar we werken eraan om beperkingen te minimaliseren. Dit als inkijkje in de laatste resultaten. CMO STAMM verwerkt de resultaten van ons onderzoek tot feitenbladen, waarin we (definitief) antwoord kunnen geven op de vragen 'Welke mechanismen ervaren families

waardoor ze niet kunnen bereiken wat ze willen bereiken?' en 'Welke acties ondernemen families om uitsluiting op te heffen?'

Familie

Vooral familie speelt een grote rol in de interviews met meerdere generaties. Interviewer: Hoe werd jij arm, waar begon het voor jou?

Rob (1e generatie): *Het begint bij je ouders. Want die leefden toen in die tijd zo arm, Nederland was toen arm, en dan gaan ze trouwen en dan krijgen ze plotse-ling een kind en dan moeten ze daarvoor zorgen en er is haast geen geld voor. Je hebt geen goed startpunt.*

Armoedebeleid inrichten

Het onderzoek wordt door verschillende Veenkoloniale gemeenten, zoals Midden-Groningen en Coevorden, gebruikt om nieuw armoedebeleid in te richten. In de gemeenten Coevorden en Emmen heeft dit geresulteerd in een pilot Intergenerationele armoede. De pilot is ingericht volgens de principes van 'Wat werkt bij Intergenerationele armoede'. Gezinscoaches worden

langdurig ingezet bij families, proberen meerdere generaties te betrekken en er is aandacht voor de 'diepere laag' van armoede.

Akkoord voor tweede fase onderzoek

Vanuit de gemeenten en andere organisaties binnen de Alliantie is er ondersteuning gekomen voor de actiefase van het onderzoek. De provincies hebben informeel akkoord gegeven voor deze tweede fase van het onderzoek. Dat betekent dat we op basis van de resultaten die we de eerste twee jaar hebben verzameld en geanalyseerd nu kunnen werken aan een grootschaliger aanpak voor inter-generatiele armoede in de Veenkoloniën. We hopen jullie snel (digitaal) weer te ontmoeten om samen aan de slag te gaan. Het congres op 22 oktober zal een startpunt zijn voor een nieuwe ronde bevindingen en acties vanuit het onderzoek.

dr. Sanne Visser, RUG

Armoede op scholen

Maar liefst één op de negen kinderen in Nederland groeit op in armoede. Het thema armoede leeft op scholen, want leraren zien dat leerlingen in armoede ernstig belemmerd raken in hun ontwikkeling; ze hebben te veel aan hun hoofd om tot leren te komen. Natuurlijk, scholen kunnen armoede niet (alleen) oplossen, maar ze kunnen er wel aan bijdragen dat elke leerling wordt gezien, kan meedoen en toekomstkansen krijgt in een veilige en stimulerende leeromgeving

In opdracht van de ministeries OCW en SZW schreven Annelies Kassenberg (Hanzehogeschool Groningen) en Mariëtte Lusse (Hogeschool Rotterdam) de handreiking *Omgaan met armoede op school voor po en vo*. Momenteel werkt het duo in opdracht van Divosa (en samen met het Nederlands Jeugd Instituut, de Kinderombudsman, Movisie en de werkplaatsen sociaal domein) aan een soortgelijke handreiking voor jeugdprofessionals in het sociale domein. De handreiking en een brochure met goede praktijken is gratis te downloaden via de site: www.hanze.nl/sosarmoede

Scholen die belangstelling hebben voor de implementatie van de handreiking kunnen contact opnemen met Annelies Kassenberg: a.kassenberg@pl.hanze.nl

Omgaan met armoede op scholen

Handreiking voor po en vo

Op afstand en toch dichtbij: Sociaal werk tijdens corona

15 maart 2020: het kabinet kondigt een intelligente lockdown af. Nederland past zich aan. Thuis werken wordt de norm, scholen sluiten hun deuren. Persoonlijk contact moet zoveel mogelijk worden vermeden. De welzijnsorganisaties van de Tintengroep richten hun werk anders in. De Tijdelijke Werkgroep Sociale Impact (Werkgroep Halsema) geeft al in een vroeg stadium aan dat de coronacrisis vooral de meest kwetsbaren zal raken. En dat klopt, want al snel zien we vraagstukken op ons afkomen over welbevinden, sociale contacten, gezondheid, inkomen, opvoeding, scholing, et cetera. Vraagstukken die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Kortom: werk aan de winkel voor het sociaal werk!

Contact en bereikbaarheid

Eerste prioriteit is de bereikbaarheid van al onze organisaties. We adverteren in de lokale kranten, richten (nieuwe) social media accounts in, flyeren, enzovoort. De bewoners en organisaties waarmee we al contact hebben, bellen we. In gemeente Borger-Odoorn belt welzijnsgroep Andes samen met de wethouder naar zo'n 500 mantelzorgers om te beluisteren of ze eventueel hulp nodig hebben. We investeren veel tijd en aandacht in het contact met statushouders om ze goed voor te kunnen lichten.

Kinderen

Thuis les krijgen en niet meer naar je school of sport kunnen, vergt ook van kinderen een groot aanpassingsvermogen. Sommige kinderen ervaren thuis een stressvolle situatie of dreigen in een sociaal isolement te belanden. In Emmen biedt welzijnsgroep Sedna opvoedkundige ondersteuning met filmpjes op haar YouTube-kanaal. Op verzoek van een aantal scholen maakt Stichting Welstad in Stadskanaal een signaallijst. Hiermee kunnen leerkrachten tijdens het geven van online-lessen beter de signalen herkennen van kinderen die thuis in een moeilijke situatie zitten.

Versoepeling

De eerste versoepelingen in het corona-beleid bieden nieuwe kansen; samen met andere partijen organiseren welzijnsorganisaties vaak vakantiecampen en spelweken, zoals de sportzomer in gemeente Westerkwartier.

Jongerenwerkers

Wie juist wél de straat op gaan en tijdens de lockdown het persoonlijke contact aangaan, zijn de jongerenwerkers! Zij weten hun doelgroepen te bereiken en spelen een belangrijke rol in de voorlichting. Ze vertellen over de gevaren van het coronavirus en de sancties bij samenscholing. In vlogs tonen de jongerenwerkers met behulp van een 1.5 meter lange stok wat de onderling te bewaren afstand is.

Ouderen

Goed bewegen helpt gezond blijven. Diverse welzijnsorganisaties organiseren activiteiten op afstand waarmee ze proberen ouderen in beweging te laten komen én sociaal isolement te voorkomen. Balkongym in Stadskanaal is daar een mooi voorbeeld van of de 'Bingo op afstand'. Buurtwer-

kers trekken met lokale zangtalenten langs verzorgingshuizen in Winschoten. Daarnaast zien we YouTube-kanalen ontstaan waar buurtsportcoaches online bewegingprogramma's maken en inwoners uitnodigen voor 'challenges'.

We zijn er nog niet

Natuurlijk bereiken we niet alle inwoners en is er veel leed achter de voordeur. Zo is er eenzaamheid bij verschillende doelgroepen, loopt bij anderen de spanning thuis op, zien kinderen zich geconfronteerd met leerachterstanden en gaan gezinnen in inkomens achteruit. In de komende periode is het zeer belangrijk om ook dat leed inzichtelijk te maken. De sociale basis en inwoners moeten samen interventies ontwerpen ter ondersteuning van de kwetsbaren. Samen moeten we de gevolgen van de crisis zien te beperken. Kortom: wij zijn pas klaar met corona als corona klaar is met ons. #Samen kunnen we corona aan!

Meer informatie? Mail naar secretariaat@tintengroep.nl.

In Toukomst één gezinsondersteuner

In het programma Toukomst werken Tinten Welzijn, CMO STAMM, Biblionet, de Voedselbank, Kledingbank Maxima en de Vakantiebank samen om duizend in (intergenerationale) armoede levende gezinnen duurzaam te ondersteunen

Toukomst gaat uit van één aanspreekpunt per gezin, precies zoals de gezinscoaches het aanpakken in Zuidoost Drenthe en Hardenberg. Kinderen zijn voor ons belangrijk: elk kind dat opgroeit met vertrouwen in de toekomst, kan dat vertrouwen later doorgeven aan de volgende generatie. Maar kinderen kun je uiteraard niet los zien van het gezin. Daarom is er per gezin een plan met daaraan gekoppeld een 'familievolgend budget', zodat er snel gehandeld kan worden. De gezinsondersteuner/coach voert samen met het gezin de regie over dit budget. De gezinnen/kinderen die we helpen staan centraal, niet de regels en richtlijnen.

Maatwerk

We maken gebruik van ervaringsdeskundigen. Zij weten immers als geen ander hoe belangrijk het is dat iemand naar je luistert en in je gelooft. Bovendien kennen zij de praktijk. Samen met alle betrokken partijen zoeken we naar wat het beste werkt. We leren van elkaar en toetsen de effecten. Ouders reiken we handvatten aan om

hun eigen toekomst vorm te geven. En daarin is uiteraard ruimte voor hun eigen dromen, ideeën en wensen. Door die te verwezenlijken, bouwen ze aan een structureel betere toekomst voor zichzelf én hun kinderen. Deze manier van werken maakt oplossingen duurzamer. Want is het niet zo dat wat je zelf bedenkt, meer houvast biedt dan wat iemand anders je vertelt. Ons doel is: families in staat stellen hun eigen toekomst duurzaam te verbeteren.

Lerend proces

Het gaat om een lerend proces, waarin we van harte en met overtuiging onze ervaringen delen. We nodigen iedereen

die kan en wil bijdragen uit om met ons mee te doen. Meer informatie vindt u op www.toukomst.nl. U kunt ook contact opnemen met g.vanheusden@tintentrainingenadvies.nl

Toukomst is een gezamenlijk initiatief van Nationaal Programma Groningen en West 8 (ontwerpbureau voor stedenbouw en landschapsarchitectuur) en organisaties uit de provincie Groningen. Met Toukomst bouwen we aan projecten voor de toekomst van Groningen. De ideeën die we met Toukomst ophalen, vormen de basis voor een Toukomstbeeld. Op 20 augustus zijn we de derde gespreksronde ingegaan.

SAVE THE DATES • ZET ZE ALVAST IN UW AGENDA!

5 oktober 2020

14.00-17.00 uur
Atlas Theater Emmen
Publieksacademie Kinderarmoede
"Armoede door de generaties heen"

22 oktober 2020

14.00-17.00 uur
Jaarlijks congres
Alliantie van Kracht
(Meer informatie volgt)

Alliantie van Kracht

Alliantie van Kracht tegen Armoede is een samenwerkingsverband van de volgende organisaties:

